

REURING! Café

Kijk verder dan de kokers van je eigen gedachten

‘De kunst is elkaar te verstaan’

Wie ontokkering zoekt, verkokert opnieuw. Dit duivelse dilemma beheerst het debat tijdens het ReuringCafé van 21 oktober jongstleden. De tegenstellingen tussen de dagelijkse weerbarstige praktijk en de Haagse belevingswereld worden tijdens het debat pijnlijk duidelijk. Spirit-bestuurslid Mariëtte Verhoef: ‘Meer handelingsruimte op de werkvloer is noodzakelijk.’

In het rapport *De ontokkering voorbij* constateerde de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO) vorig jaar dat ontokkering op een aantal plaatsen juist leidt tot meer bureaucratie. Ook pleit de raad voor meer ruimte voor professionals zodat zij zelf de spanningen tussen verschillende kokers kunnen oplossen. Mariëtte Verhoef, bestuurslid van jeugdzorginstelling Spirit, is het hier roerend mee eens. In 2006 verliet zij na 21 jaar de Haagse kaasstolp. ‘Het is jammer dat we zo gauw in de “wij in de uitvoering” versus “zij in Den Haag” tegenstelling belanden. De kunst is elkaar zo goed mogelijk te verstaan. Ik moet helaas nog vaak uitleggen hoe het er in Den Haag aan toe gaat,’ aldus de oud-pSG van het ministerie van Financiën.

Hoe kan deze kloof worden overbrugd?

‘Ik zeg niet dat de “kokers” helemaal weg moeten, maar ik pleit wel voor meer handelingsruimte op de werkvloer. Die ruimte gunnen professionals en bestuurders zichzelf nu vaak niet. Een gezin voegt zich niet altijd naar de wetgeving die bij een betrokken instelling hoort. Met name op het terrein van financieringsstromen levert dit nogal eens problemen op.’

Kunt u daar een voorbeeld van geven?

‘Er zijn heel veel regeltjes waar we dag in dag uit tegenaan lopen. In de praktijk blijkt vaak dat regels elkaar in de weg staan. Zo is de huisvesting van zwerfjongeren vaak geregeld via de AWBZ.’

Maar daarnaast hebben deze jongeren nog extra opvang en begeleiding nodig. Financiering op basis van zowel jeugdzorg als AWBZ door twee instellingen is niet mogelijk en daardoor missen jongeren de zorg die ze wel degelijk nodig hebben.’

Hoe gaat u daarmee om?

‘Wij hebben geen mensen beschikbaar om een beleidsnota te schrijven, maar het geluid van de werkvloer zou wel gehoord moeten worden. Ik zou graag een paar slimme beleidsmedewerkers uit Den Haag in mijn organisatie hebben om vanuit de uitvoering een bijdrage te leveren aan het uitbannen van dit soort conflicterende regels.’

Wat verwacht u nog meer van Den Haag?

‘Het motiveert mij niet om steeds van politici te moeten horen wat er allemaal niet goed gaat in de jeugdzorg. Het gemak waarmee gezegd wordt dat hulpverleners simpelweg niet samenwerken doet geen recht aan wat er in de praktijk gebeurt. In een aantal gevallen is het terecht, maar soms weet ik echt niet waar ze het over hebben. Bij jongeren kijken we wat er goed gaat en dat stimuleren we. Het zou goed zijn als we dat bij beleid en uitvoering ook doen.’

Een impressie...

‘Politici worden pas zenuwachtig als er al overlast is en kinderen doodgaan.’

Volgens Erik Gerritsen, bestuursvoorzitter van Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam, is er onder de Haagse kaasstolp veel te weinig aandacht voor preventie.

‘Is het niet zo dat we te weinig problemen hebben en te veel instellingen? We durven niet in ons eigen vlees te snijden.’

Sadik Harchaoui, voorzitter Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling, vraagt zich hardop af hoe het komt dat Nederland na Japan het land is met de meeste psychiatrische bedden.

‘De Haagse logica en logica uit de praktijk botsen met elkaar. Permanent worden er krampachtige pogingen gedaan deze twee met elkaar overeen te laten komen.’

Volgens Paul Frissen, bestuursvoorzitter van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur en auteur van het rapport *De ontokkering voorbij*, zijn verticale controleycycli die samenwerking niet belonen een belangrijke oorzaak van dit probleem.

‘We verschuilen ons te makkelijk achter belemmeringen. We hebben bestuurlijke daadkracht nodig om dat te doorbreken.’

Ook Leon van Halder, DG Wonen Wijken en Integratie op het ministerie van Vrom, vindt de kloof tussen Den Haag en de dagelijkse praktijk nog steeds groot.